

LIETUVOS RESPUBLIKOS
BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO 140 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2020 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 140 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 140 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„140 straipsnis. Laikinas sulaikymas

1. Prokuroras, ikiteisminio tyrimo pareigūnas ar kiekvienas asmuo gali sulaikyti asmenį, užkluptą darant nusikalstamą veiką ar tuoj po jos padarymo. Jei asmenį sulaiko ne prokuroras ar ikiteisminio tyrimo pareigūnas, apie sulaikymą tuoj pat turi būti pranešta policijai.

2. Laikinas sulaikymas, neužklupus asmens nusikalstamos veikos padarymo vietoje ar tuoj po nusikalstamos veikos padarymo, galimas prokuroro ~~ar ikiteisminio tyrimo pareigūno~~ nutarimu tik išimtiniais atvejais **ir tik tada**, kai yra visos šios sąlygos:

1) ~~paaiškėja, kad yra~~ **nustatyti** šio Kodekso 122 straipsnyje numatyti suėmimo skyrimo pagrindai ir sąlygos;

2) tuoj pat būtina suvaržyti asmeniui laisvę siekiant šio Kodekso 119 straipsnyje numatytų tikslų;

3) nėra galimybės šio Kodekso 123 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka itin skubiai kreiptis į teismą dėl suėmimo skyrimo.

3. Apie kiekvieną ikiteisminio tyrimo pareigūno ar kito asmens sulaikytą asmenį per įmanomai trumpiausią laiką turi būti pranešta prokurorui išsiunčiant laikino sulaikymo protokolo nuorašą. **Prokuroras privalo nedelsdamas įvertinti laikino sulaikymo teisėtumą ir pagrįstumą. Tokiais atvejais dėl laikino sulaikymo skyrimo prokuroras priima nutarimą.**

4. Šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytas prokuroro nutarimas skirti laikiną sulaikymą įteikiamas sulaikytam asmeniui.

~~4. 5. Laikinas sulaikymas negali trukti ilgiau, negu tai būtina asmens tapatybei nustatyti ir būtiniams proceso veiksams atlikti. Maksimalus laikino sulaikymo terminas yra keturiasdešimt aštuonios valandos. Jei šio straipsnio 2 dalyje numatytais atvejais sulaikomas asmuo anksčiau procese buvo apklaustas kaip įtariamasis, laikinas sulaikymas gali trukti ne ilgiau kaip dvidešimt keturias valandas, prokuroro nutarimu šis terminas gali būti pratęstas iki maksimalaus laikino sulaikymo termino. Šio straipsnio 1 dalyje numatytu atveju laikinas sulaikymas negali trukti ilgiau, negu tai būtina asmens tapatybei nustatyti ir (ar) būtiniams proceso veiksams atlikti. Šie veiksmai turi būti atlikti per kuo trumpiausią terminą. Jei šio straipsnio 1 dalyje numatytu atveju po proceso veiksmų atlikimo sulaikytam asmeniui reikia būtina skirti suėmimą, jis ne vėliau kaip per keturiasdešimt aštuonias valandas turi būti pristatytas teisėjui, kuris šio Kodekso~~

nustatyta tvarka išsprendžia suėmimo skyrimo klausimą. Šio straipsnio 2 dalyje numatytais atvejais sulaikytas asmuo ne vėliau kaip per keturiasdešimt aštuonias valandas turi būti pristatytas teisėjui, kuris šio Kodekso nustatyta tvarka išsprendžia suėmimo skyrimo klausimą. Šiame straipsnyje nurodytas laikino sulaikymo terminas skaičiuojamas nuo asmens faktinio sulaikymo nusikalstamos veikos padarymo ar kitoje vietoje.

5- 6. Apie asmens sulaikymą per įmanomai trumpiausią laiką ikiteisminio tyrimo pareigūnas ar prokuroras surašo laikino sulaikymo protokolą. **Laikino sulaikymo protokolas nedelsiant turi būti pasirašytinai įteiktas sulaikytam asmeniui.**

6- 7. Šio straipsnio 1 dalyje nustatytu pagrindu laikinai sulaikytas asmuo nedelsiant pristatomas į laikino sulaikymo vietą ar vietą, kurioje atliekamas proceso veiksmas, kuriame laikinai sulaikytas asmuo privalo ar sutinka dalyvauti. Šio straipsnio 2 dalyje nustatytu pagrindu laikinai sulaikytas asmuo nedelsiant pristatomas į laikino sulaikymo vietą. Šio straipsnio 1 dalyje numatytu pagrindu ~~Laikinai sulaikytas asmuo po jo pristatymo į laikino sulaikymo vietą ar vietą, kurioje atliekamas proceso veiksmas, kuriame laikinai sulaikytas asmuo privalo ar sutinka dalyvauti, ikiteisminio tyrimo įstaigą ar prokuratūrą~~ ne vėliau kaip per dvidešimt keturias valandas turi būti apklaustas kaip įtariamasis, prieš tai atlikus šio Kodekso 187 straipsnyje numatytus veiksmus. **Šio straipsnio 2 dalyje numatytu pagrindu laikinai sulaikytas asmuo, jeigu ankščiau procese jis nebuvo apklaustas kaip įtariamasis, po jo pristatymo į laikino sulaikymo vietą nedelsiant turi būti apklaustas kaip įtariamasis, prieš tai atlikus šio Kodekso 187 straipsnyje numatytus veiksmus. Jei toks asmuo tame procese jau buvo apklaustas įtariamuoju, po sulaikymo jis gali būti apklaustas tik apie laikino sulaikymo aplinkybes.**

8. Jei laikinai sulaikytas asmuo prašo apklausos metu užtikrinti gynėjo dalyvavimą, apklausa atidedama iki gynėjo atvykimo. Gynėjas kviečiamas ar paskiriamas šio Kodekso 50 straipsnyje nustatyta tvarka. Sulaikytam asmeniui užtikrinama galimybė iki apklausos be pašalinių susitikti su gynėju.

7- 9. Apie sulaikymą nedelsiant pranešama šio Kodekso 128 straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatyta tvarka, **taip pat laikinai sulaikyto asmens nurodytam gynėjui.**

10. Šio straipsnio 2 ir 3 dalyse numatytas prokuroro nutarimas dėl laikino sulaikymo paskyrimo gali būti skundžiamas ikiteisminio tyrimo teisėjui. Skundas paduodamas per prokurorą, dėl kurio nutarimo skundžiamasi. Laikinai sulaikyto asmens skundą prokuroras nedelsiant pateikia ikiteisminio tyrimo teisėjui. Ikiteisminio tyrimo teisėjas privalo tokį skundą išnagrinėti per aštuonias valandas nuo jo gavimo dienos ir dėl jo priimti nutartį. Jeigu ikiteisminio tyrimo teisėjas patenkina skundą, sulaikytas asmuo nedelsiant paleidžiamas. Ikiteisminio tyrimo teisėjo nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

8- 11. Sulaikytas asmuo turi būti nedelsiant paleistas, jeigu:

- 1) nepasitvirtino įtarimas, kad jis padarė nusikalstamą veiką;

2) šio straipsnio 1 dalyje numatytais atvejais nustatyta sulaikyto asmens tapatybė ir (ar) atlikti kiti būtini proceso veiksmai ir ~~nustatyta, kad nėra~~ **nustatyta** šio Kodekso 122 straipsnyje numatytų suėmimo skyrimo pagrindų ir sąlygų ~~ar suėmimas nėra būtinas~~;

3) baigėsi įstatymo numatytas **laikino** sulaikymo terminas;

4) teismas priima nutartį atsisakyti skirti suėmimą;

5) šio straipsnio 3 dalyje nurodytu atveju prokuroras priima nutarimą atsisakyti skirti **laikiną sulaikymą**;

6) šio straipsnio 10 dalyje nurodytu atveju ikiteisminio tyrimo teisėjas priima nutartį **dėl laikino sulaikymo panaikinimo**.

~~9- 12.~~ Laikino sulaikymo laikas įskaitomas į suėmimo ir bausmės laiką.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2021 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliotos institucijos iki 2020 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą

Respublikos Prezidentas